

Оля Підберезкіна

ФІЯЛКОВІ ДАЛІ

ЗБІРКА ПОЕЗІЙ

Оля Підберезкіна

ФІЯЛКОВІ

ДАЛІ

VIOLET HUES

ЗБІРКА ПОЕЗІЙ

*Translations from Ukrainian by
Boris Hrybinsky*

Обкладинка та ілюстрації автора

1992

Printed in Canada by: The Basilian Press
265 Bering Ave., Etobicoke, Ontario Canada M8Z 3A5

Оля Підберезкіна

Olya Pidberezkina

Я вдячна панові Копилу,
Що Музу-слова, серцю милу,
Відчув він і сказав: "Лети,
І людям радістю світи."

Оля Підберезкіна

Книга видана на кошти
пана Петра Копила.

З щирою вдячністю до
пані Антоніни Горохович
за творчі поради і вступне слово.

*Світлій пам'яті моєї бабусі
Марії Петрівни Куліш*

ВСТУПНЕ СЛОВО

"Дівчинка з казки" - так названо першу статтю в Україні про поетичну творчість тоді ще дев'ятирічної Олі Подберезкіної.

Оля народилася 14 квітня 1979 року в м. Дніпропетровську. Мама - з українського роду Кулішів, батько - білорус. Обоє - з вищою освітою. За фахом - інженери.

Зацікавлення поетичним словом, його звучанням, з'явилося у дитини на п'ятому році життя, а на восьмому вже були публікації в місцевій та центральній пресі. В березні 1991 року Олю нагороджено Стипендією Дитячого фонду України, як талановиту дитину в галузі поезії та літератури. В цьому ж році було видано першу збілочку її поезій під назвою "Привид чуда", яку ілюструвала сама авторка.

Творчість цієї особливо обдарованої дівчинки - надзвичайна. Вона сприймає оточення в образах, дуже тонко відчуваючи гармонію людини з природою. Оля безмежно любить свою землю і вболіває за її майбутнє. Майже у кожному вірші юної поетеси - глибоковдумливі узагальнення, які свідчать про наявність справжньої Поезії, а особливо, коли взяти до уваги її вік. Відчувається велика щирість, легкість і оригінальність у вислові.

У цієї малої ще дівчинки - великий талант і велике серце.

Антоніна Горохович

*Голова Об'єднання працівників Літератури
для дітей та юнацтва в українській діаспорі.*

FOREWORD

A Girl out of a Storybook - this was the title of the first newspaper article about Olya Pidberezkina, the then nine year young poet.

Olya was born on April fourteenth 1979 in Dnipropetrovsk of a Ukrainian mother nee Kulish and a Bjeloruss father - both engineers. She first exhibited an interest and flair for creativity at a very tender age, and at age seven her poems were already appearing in various newspapers. In 1991 Olya was the recipient of the distinguished award "Стипендія Дитячого Фонду України" for exceptional work in poetry and literature. That same year her first collection of poems "Привид чуда" was published - which the author illustrated as well. She perceives her environment with deep sensitivity for the harmony of people with nature.

Olya has recently arrived in Canada, is learning English and is continuing her writing. The love and longing for her native Ukraine, and concern for its future appears in much of her poetry. Over all, Olya is very sincere, sensitive and has an interesting originality of expression.

This young girl has enriched our national heritage, and deserves our support for further creative expressions.

*Антоніна Горохович
Голова Об'єднання працівників Літератури
для дітей та юнацтва в українській діаспорі.*

* * *

Як тільки квітень наступає
Здається, що душа співає.
А рано-вранці - зорі чисті
І роси - як кришталь в намисті.

І вже земля те відчуває,
Вона не спить, вона благає:
"Кидайте золоті зернята,
Я подарую - урожаю свято".

Вишневий цвіт весну вінчає,
Рожевою вуаллю огортає,
Вплітає в коси яблуневі квіти,
Чи можна Україні не любити?

* * *

Грайливий вітерець
Заплутався в гіллях:
"Пусти мене, благаю,
Не можу в ланцюгах!"

Зібравши рештки сили,
Зірвав тяжкі кайдани.
Та вільний він полинув
За гори, океани...

Дав Всевишній мені Сонце,
Розум, волю і буття.
Наче сокіл у віконце,
Мої щирі почуття.

Назбираю слів-перлинок,
Боже, їх Тобі віддам.
Щоб сяли, наче зорі,
Не підвладнії вікам.

Бабуся Маруся, рідненька,
Ти часто співала мені
Про те, як зозуля кувала
На "дальній", чужій стороні.

Ти вчила: "Люби Україну!
Люби свій великий народ!
Багато зазнав він страждання,
Багато у нього й турбот!"

І в спогадах пісня лунає,
Як срібний дзвіночок дзвенить!
Спасибі тобі, що навчила
Мене - Україну любить.

УКРАЇНІ

Якби дав мені Бог крила,
Я навчилася б літати.
І ніхто, там де не хочу,
Вже не зміг би затримати.

Я б літала в ніжній мрії,
Щастя, радості, надії.
Повернулась необачно -
Боже милий, що я бачу?

Бачу велетні-заводи,
Що шалено псують воду.
На долині - все отрута,
Кров землі - червона рута.

Мов надломлена стеблина,
Від Чорнобиля дитина.
Сонце! Й те не зогріває!
А душа? Душа страждає...

Про все тяжко розказати,
Бо земля та - є нам мати!
Краще в небо, ніж додолу...
Та така вже моя доля!

Ні! Не кину я країду,
Мою рідну Україну.

ЛЕГЕНДА ПРО ДНІПРО

Дивлюсь на дніпровській далі
І начебто хтось гомонить...
То води несуть нам печалі,
А з ними... мільйони нуклід.

Шепочуть стривожено хвилі:
"В Чорнобилі, чорна біда!
І ліс, як раніш зеленіє...
Лелеки ж... тікають з гнізда!"

Всевишній, ти в небі високім
На білій хмаринці літаєш?
За що мій народ так страждає,
Скажи, ти, гадаю я, знаєш!

I gaze at the Dnieper in the distant
And seem to hear a murmur...
It is the waves that bring us sorrow
In with millions of nuclids .

Alarmed, the waves whisper:
"In Chernobyl, people, a horror!
The woods are as green as ever
But the storks flee from their nests!"

Almighty, are you in the big sky
Flying upon a white cloud?
Why do my people suffer so?
Tell me, - I think that You know!

ФІЯЛКОВІ ДАЛІ

Фіялочко України,
Як живеш ти, в важкій днині?
Знаю, щире серце маєш,
Що блакиттям день вітаєш.

Що в зеленому листочку
Зберегла, як мати дочку,
Кришталево-чисті роси,
Щоб дівча вплело їх в коси.

В краплі грає сонечко,
Сріблиночки сяють.
На щастя, мила донечко,
Фіялки зростають.

ПАМ'ЯТІ М. ШАФРАНЮКА

І все ж таки людина
 може мати крила.
І може, хоча б раз
 злетіти у житті.
Тоді і смерть
 буде безсила,
Сховати славу у пітьмі.

Час згасне, як зоря,
 а пам'ять буде жити.
У вдячності,
 і що б там не було...
Як, з рук пречистих
 первоцвіти,
Що людям дарено -
 Те квітом розцвіло.

* * *

В полі зріс червоний мак.
Поряд з ним - овес, будяк...
Мака це не ображає,
Одного лише бажає:

“Щоби сонечко світило,
Поле колоском рясніло.
Дощик землю поливав
Й перехожий не зірвав”.

ВІНОК УКРАЇНИ

Червоніє у віночку
Ягідка калина.
То вбрання твоє чудове,
Мила Україна.

Бачу я ліси зелені
І неба блакиті.
Бачу жито, що тримають
Руки працьовиті.

Бачу трави я шовкові,
Волошкову синь.
Пісні линуть веселкові
В рідну далечінь.

У віночку України
Є пшениця й квіти
І шепочуть колосочки:
“Будем в щасті жити”.

Отцю Данилякові - з вдячністю

Від Вас я почула про Бога,
Про Вічність, змістовність життя.
Пізнання - священна дорога,
Без неї - нема майбуття.

Що Сонце і неба красоти,
І Всесвіт - Його справ вінець.
Творця не осягнеш висоти,
На ниві життя - як сліпець.

Людина живе в цьому світі,
Щоб виконать волю Його:
Сховати в душі Заповіти,
Поближче до серця свого.

Я впевнилась: ті Заповіти
Основа і дії Отця...
Добро для людини творити,
Без граней, без меж, без кінця.

Як небо від хмари темніє,
Настав і для мене той час.
Останню, зігрівши надію,
Я, Отче, звернулась до Вас.

І сонячне, тепле проміння
Відчула, як цвіт по весні.
Від Бога, Вам Отче, уміння
Надати наснагу душі.

* * *

Далекий шлях,
Тяжкий мій крок,
Немов на ланцюгах замок.
Я бачу дім,
Вечеря в нім:
"Пусти, хазяїн, з далекого я краю,
Пусти хоча на хвильку,
У теплу домівку..."
Не скригнули дверима,
Не глянули очима,
Не завищав замок!
І знову шлях...
І знову тяжкий крок!..

Якщо не стрінеш доброти,
Так тяжко по житті іти.

*"Здається, кращого немає
Нічого в Бога, як Дніпро..."
Т. Шевченко*

Коли відважна полонянка
Життям клялася: "Мій синок...
З'явився у рожевому світанку
Джерельно-чистий водяний струмок.

Дитя моє, Славуто, милий,
Нехай загинемо удвох.
Не бути в рабстві, сизокрилий..." -
Слова ковтнув болотний мох...

А з-під берези - пагін сили,
Дзвінка, нестримна стріль-вода.
То Дани син - Дніпро бурхливий...
Хорив князівну вигляда.

Степів красуню стрункостанну,
Ту чутку - хвиля принесла.
І квітку втративши бажанну,
Надія жити не змогла.

І горде серце - скам'яніло,
А разом з ним - його брати.
І вже не князі, а могили -
Лишилися кам'яні хрести...

Кий, Щек, Хорив - горами стали.
Легенда ця живе віками.

* * *

Я біжу і плачу,
Руки простягаю...
Зірки мовчки дивляться,
Гадають, що граю...

Все усім байдуже,
Як мені самотньо.
Ніч навкруг чорніє,
Час смутний сьогодні.

Хижі гілки й трави
За ноги тримають.
Зарости кропиви
Павуків плекають.

Краще залишитись,
У болоті вмерти.
Бо життя отрути
Гірше, навіть смерті.

Може попереду
Озера та квіти?
Може, там я зможу
Жити, просто жити!..

А як ні? Не знаю,
Сяду та й заплачу...
Сили назбираю... й
Далі поблукаю...

ПРОЛІСКИ

Усміхнулись в квітні
Проліски привітні.
Їх голівки - очі сині
Подаруйте все дитині.
Хай радіє голосно,
Щастя - через край,
Проліски і діти...
Їх оберігай.

*Моїм вчителям
середньої школи н. 131
м. Дніпропетровська*

Відчинила вікна й двері,
В рідний край летіть, думки.
Як долали ми бар'єри
У науці, залюбки.

То із Вашої подачі
Так мені все легко йшлося.
Від душі слова гарячі
Довго слухать не прийшлося...

І, як зграя журавлина,
В теплий вирій відліта.
Прилетить й до Вас пташина,
Вдячність, щира і свята.

Пам'яті Юлі Жежери

Ти, лише десять літ
дивилася на квіти,
Пташинним щебетанням
грала у ляльки.
Чому так мало
прожила на світі?...
Лежать на цвинтарі
заплакані вінки...

Сумує мама і сестрички.
Твій любий котик - сирота.
То має смерть підступні звички...
Забрати лагідне дитя...

В моїй душі, щось надколось,
І тріснула, якась звучна струна.
Пішла з життя ще квіточка,
не стиглий колос...
Сказати тяжко... більше слів нема.

Преосвященному Юрію

ДАРУНОК

Як зорі, сяють в водограю,
Під срібним місяцем, а вдень -
Жар-птиця у кленовім краю.
То звуки псалмових пісень.

І в ті хвилини відчуваєш
Благоговіння перед Тим,
Життя земне хто окриляє,
Хто є Спасителем людським.

В Христовій Вірі - корінь сили,
Щоб дух священний піднести,
Щоб з Богом від свого народу,
Біду і розпач відвести.

Перлиний жмут святих пісень -
Священний дар кленовім краю.
Від них на серці - Великдень,
Який я радо зустрічаю.

Люблю заквітчані Карпати,
Пісенний закарпатський край,
Ласкаве сонце з гір вітати
І Черемоша водограй.

Там сосни в небо зазирають,
Домівку має вітерець,
Про щось смереки розмовляють,
Та пахне м'ята і чебрець.

А далі... скільки сягне око
Зеленого мережива краса.
Розкинулись луги широко
І шатрами блакитні небеса.

* * *

Тихо-тихо доторкнуся я,
В білих зморщечках кори.
Розплескало сонце чудо
Різнобарвні кольори.

Срібний колір у росинки,
У струмочка - голубий,
У берізки - лист зелений,
У пшениці - золотий...

.....

А вітер - упав на коліна
В молитві святій небесам.
І... яюсь, незвично холодно,
Стало моїм рукам.

Доктору Мицику

Привітно, лагідно зустріли:
"Скажи, чого тобі, дитя?"
І струни серця забриніли,
Рожевим квітнуть почуття.

Густий туман - мої тривоги -
Від тої участі - розтав.
І стали сонячні дороги,
Що їх Всевишній показав.

І тихо глянула у очі:
"Хочу краплиночку тепла.
Того, що ластівка весною,
На крилах, в край мій принесла".

Священну клятву Гіппократа
Ви прийняли в своїм житті.
Її тримаєтеся свято,
Взірець чуття і доброти.

СУМ

Я - поріжу сум на шматки.
Я дивлюсь на людей - то крапки...
Як Ісуса розіп'яли природу.
Потоптали їй душу і вроду...

Зрубали дерева на спраглій
землі,
Моря отруїли і ріки...
А тіло дерев, живим на вогні,
Спалили, жорстоко... навіки.

.....

Мовчали зірки і сузір'я мовчали,
А в небі снує павутиння печалі.

SADNESS

I will cut sadness into tatters.
I watch the people - they are like dots.
They have crucified nature as they crucified Jesus,
Trampled its soul and its beauty.

They have cleared the trees from parched soil,
Poisoned oceans and rivers,
And burned the bodies of the living trees
In the fire... cruelly... forever...

.....

Stars were silent, constellations were mute,
And a cobweb of grief filled the sky.

ДИТЯЧИЙ СМІХ

Засміялась Оля,
Дуже гарно в полі.
Стали дзвоники у ряд,
Ніжну пісеньку дзвенять.
І полинув сміх дитини,
За поля і за долини...
Покотився, як намисто
Кришталево чисте-чисте!

CHILDREN'S LAUGHTER

Olya laughed,
How fine it is in the field.
All the bellflowers stood in line,
Ringing out their tender melody.
And the child's laughter soared,
Over fields and over valleys...
Rolling like a necklace,
Crisp and clear as crystal!

* * *

Як сонечко пригріло
Троянди, серцю милі,
Я зранку посадила
В бабусі на могилі.

До неї завітаю -
Троянда посміхнеться.
А я - ніби вчуваю,
Бабуся обізветься:

“Ну, що тобі, дитино?
Не плач і не журися.
Своїй землі і краю
Низенько поклонися!

І в тяжкую годину,
В час чорної погрози,
Допоможи їй, доню,
Щоб не упали сльози”.

Бабусині поради -
То - дух мого народу.
Шепочуть так троянди
І хвиль дніпровських води...

ЛОШАТКО

Мчить, як буйний вітерець,
Маленьке лошатко.
До своєї мами лине,
Як мале дитятко.
Мама годувала,
Мама напувала.
Разом з своїм сином
В полі вигравала.
Час минув, пройшли літа
Виросло лошатко.
Та для мами, для своєї,
Все одно дитятко.

СУНИЦІ

Ягідки суниці
В листячку сиділи,
Як пригріло сонечко
Та й зачервоніли.

Дітям подаруємо
Ягідки свої,
А поки зелені,
Чекай, не зірви.

Щиро я подякую
Сонечку, весні.
Що чудові ягідки
Дарують мені.

МИТЬ

Духм'яна конюшина,
Волошкові поля,
Голубооке небо
І співи солов'я.

Вся в білому черемха,
Чарівний подих - мить.
І привид того чуда
Я хочу зупинить.

A MOMENT

Fragrant clover,
Cornflower fields,
Blue-eyed sky,
A nightingale's songs.

A white bird-cherry's
Enchanting breath - wait.
The spirit of this wonder
I wish to hold.

Біда природі в Україні,
Цей жах зі мною кожду мить.
Не лишиться нічого поколінням
І згасне неба синього блакить...

А я боюсь, що діточок не стане
І у дворі - мій квітничок зів'яне.

Woe is nature in Ukraine
This horror is with me every moment.
There will be nothing for generations
The blueness of the sky is extinguished

And I'm afraid, there will be no more children
And the flower-bed in my yard will wither.

Наталочці Рушак

ЧЕМНИЙ МЕТЕЛИК

Сонечко привітне землю зогріває,
Рожевий метелик над лугом літає.
Чемний метелику, чи ти не зморився?
Бо квіточці кожній на лузі вклонився.

THE POLITE BUTTERFLY

The friendly sun warms up the earth.
A pink butterfly flies over the meadow.
Polite butterfly - do you not get tired,
Bowing as you do to every meadow flower?

Небо сіре і хмари, як туга,
В темну нічку сховали луну.
Похилилися довгі тополі,
Як солдати, в підступну війну.

Затремтіла налякана річка,
Вітер швидко промчав на коні.
Розхитав він гілля сьогорічне,
Кинув листя останнє мені.

Grey sky and clouds, like sorrow,
In night's darkness have hidden the moon.
Tall poplars lean forward
Like soldiers into a furious war.

The frightened river trembled,
The wind galloped by on a horse.
He shook the branches
And threw the last leaves to me.

СОРОМЛИВИЙ ЗАЙЧИК

Сірий, жвавий зайчик
До грядки дістався.
Коник-стрибунець за ним
Слідом нав'язався.
Стало соромно йому
Чуже зачіпати:
"Краще в ліс я побіжу
Травичку шукати!"

* * *

Прийшло сонечко в садок,
Квіти стали у танок.
Відпочив в гнізді лелека,
Бачить він - весна далеко...
Вже сягнула у лісок,
З пролісків сплела вінок.
Синьої дісталась річки
І дарує вербам стрічки.
Все прокинулось від сну -
Зустрічаємо весну.

ДБАЙЛИВИЙ ТАТО

Розчесав поважно вуса,
Напушив свій кожушок.
Вийшов в поле з нірки жвавий
І руденький хом'ячок.

Гірко плакали малята:
"Принеси, татусь, зернята.
Смачні, жовті, запашні,
Ми їх бачили у сні."

Поспішив дбайливий тато,
До схід сонця, щоб зібрати.
І як тільки зійшов ранок,
Малюкам несе сніданок.

Та зустрівся тут їжак:
"Кепські справи - мовив так-
Хочу з'їсти хом'яка,
Доля вже твоя така!"

Хом'ячок його благає:
"Діточок маленьких маю,
Не для себе, а для них,
Назбирав зернят смачних!"

Посміхнувся їжачок:
"Я теж маю діточок,
Тяжко буде їм без тата,
Поспішай, неси зернята!"

КВІТИ

Різнобарв'ям квітнуть в полі
І танок ведуть поволі.
Це волошки і барвінки,
Квіт рожевий материнки.
Теплої діждавшись днини,
Джміль в гостях у конюшини.
Тут цілющий деревій,
Кропива і звіробій.
В квітничку ростуть нарциси,
Анемони та іриси.
Привітав весну тюльпан,
Ряст, підсніжник і шафран.

У зеленому гілля -
В квітах вся моя земля...

ПАВУЧОК

Весело по лісі
Мурашка крокує.
Пісню мурашкову
Довкіллю дарує.
Раптом чує за кущем
Хтось ніби-то плаче.
І рішила тут мурашка:
"Піду, та й побачу".
О, диво, так страждає
Малесенький павук:
"Я маю стільки ніжок
І аж ні пари рук!"

ОСІНЬ

Сумна осінь загубила
Червоне намисто.
На калині залишила,
Та й пішла барвиста.

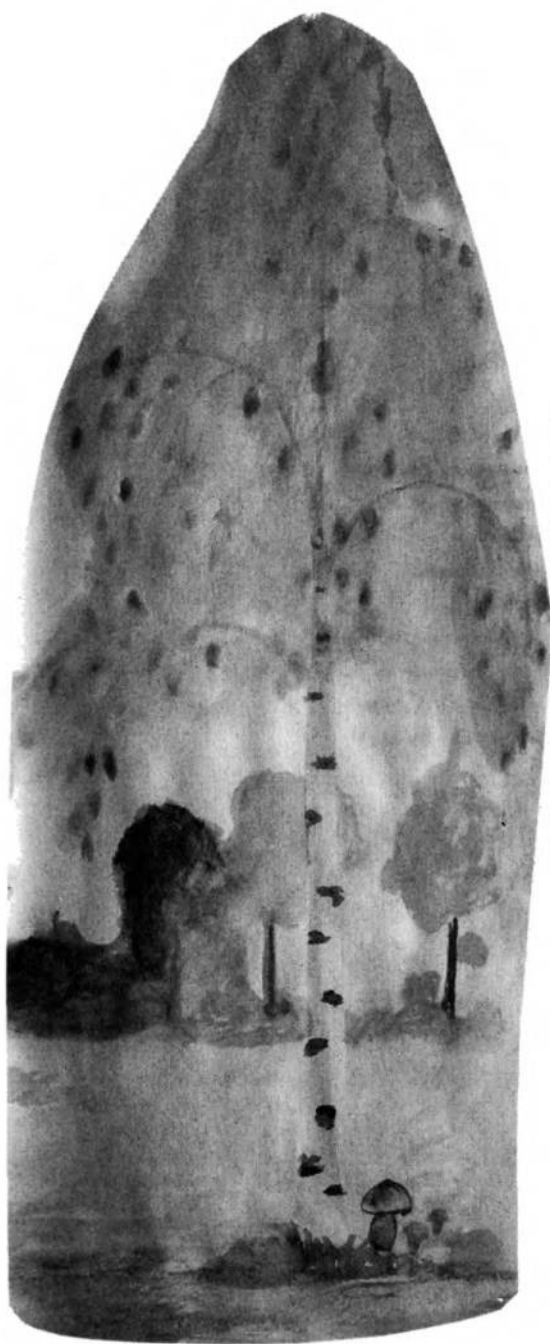
Лист кружляє і лягає
На озерну просинь.
Сонця на небі немає
Гірко плаче осінь.

* * *

Melancholy autumn lost
Her red necklace.
She left it on a snowball tree,
And, so colorful, departed.

A leaf swirls and descends
On the lake's blueness.
There is no sun in the sky...
Bitterly weeps the autumn.

БЕРІЗКА

Зламали безжалісно
Гілку берізки.
І впали додолу
Кришталеві слізки.
Одягну я гілочку
Та в рукавичку.
Їй стане так гарно
Неначе в тепличці.
Загоїться ранка
Та й заросте.
А восени -
Ще й листочком зросте.

* * *

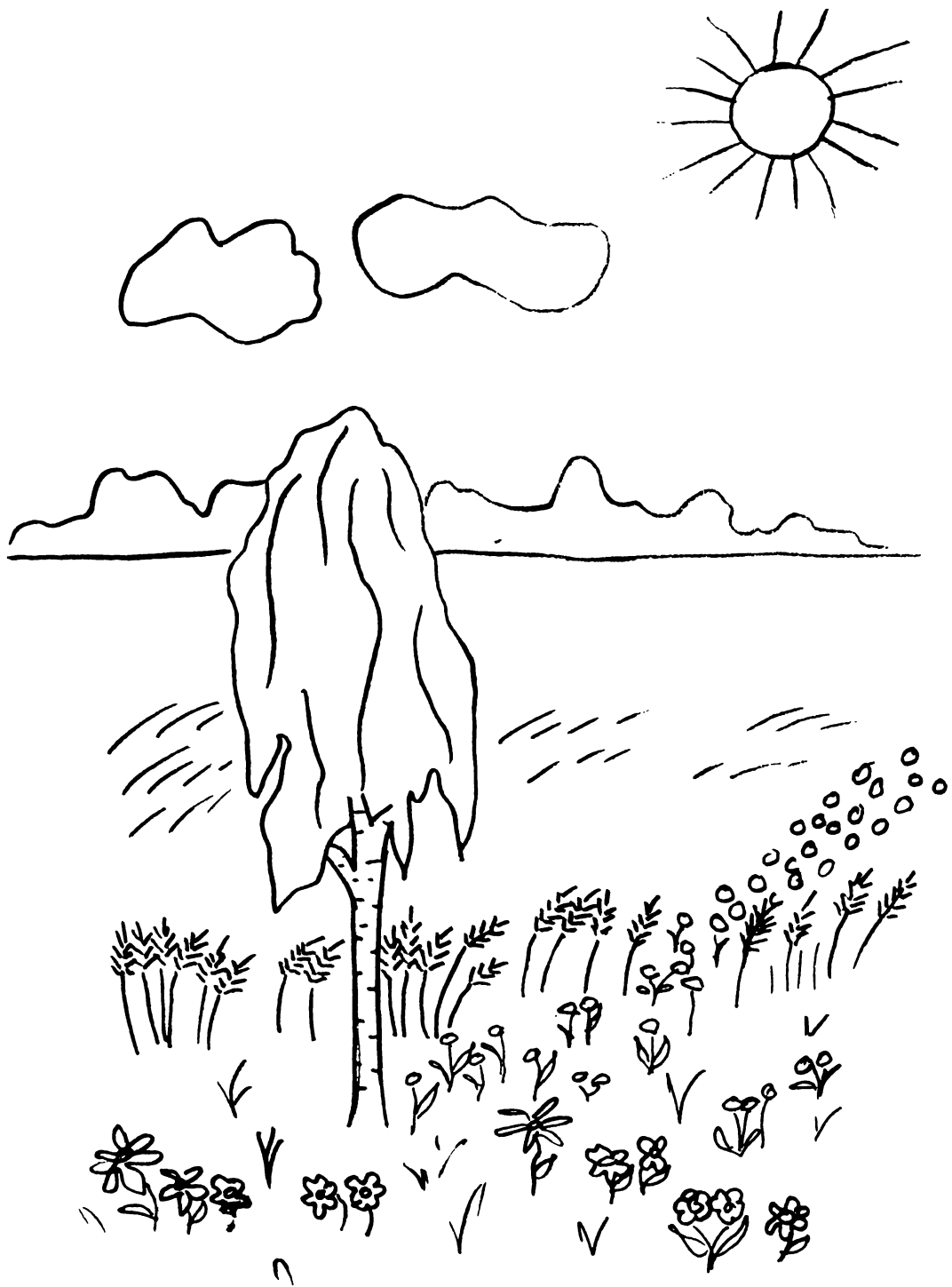
Люблять вартувати в полі
Осокори і тополі...
А волошки - гарні в житі,
Як дівчата в оксамиті.

А ялинки люблять ліс,
Де живе хитрючий лис.
Любить так, як свою вроду
Лілія-красуня воду...

Синє небо любить птах,
А горобчик - теплий дах.
Люблять білочки горішки,
А кіт Васька - сіру мишку.

Жовте листя їжачок
Взяв собі на піджачок.
Жабеня - те любить дощик,
А дитя - сметани горщик.

Люди ж - люблять паляниці
З української пшениці.

ЗМІСТ

Як тільки квітець наступає...	8
Грайливий вітерець...	8
Дав Всевишній мені Сонце...	9
Бабуся Маруся, рідненька...	9
Україні	10
Легенда про Дніпро	11
Фіялкові далі	12
Пам'яті М. Шафранюка	13
В полі зріс червоний мак...	14
Вінок України	14
Від Вас я почула про Бога...	15
Далекий шлях...	16
Коли відважна полонянка...	17
Я біжу і плачу...	18
Проліски	19
Відчинила вікна й двері...	19
Ти, лише десять літ...	20
Дарунок	21
Люблю заквітчані Карпати...	22
Тихо-тихо доторкнулась я...	22
Привітно, лагідно зустріли...	23
Сум	24
Дитячий сміх	25
Як сонечко пригріло...	26
Лошатко	27
Суніці	27
Мить	28
Біда природі України...	29
Чемний метелик	30
Небо сіре і хмари, як туга...	31
Соромливий зайчик	32
Прийшло сонечко в садок...	32
Дбайливий тато	33
Квіти	34
Павучок	34
Осінь	35
Берізка	36
Люблять вартувати в полі...	37